

Оптимальне керування системами масового обслуговування

Виконала студентка
БП-4 “Прикладна математика”
Мостова Марія Сергіївна

Постановка задачі

Розглядатимемо модель $M/M/K/(N-K)$, де $K \leq N < \infty$.

Параметри системи:

- вхідний потік за розподілом Пуассона з параметром λ
- кількість серверів K
- кількість місць у черзі $N - K$
- інтенсивність роботи серверів μ_k ($k = 1, K$)
- вартість очікування в черзі $c_0 > 0$ та вартість використання k -го сервера на момент часу $c_k > 0$

Множина станів системи $X = N \times \{0, 1\}^K$, де $N = \{0, 1, \dots, N - K\}$. Стан системи:

$$x = (q, d_1, \dots, d_K),$$

де q - довжина черги, $d_k = \{0, 1\}$ - стан сервера.

Керування полягає в тому, щоб відправити запит на обробку до одного з серверів або залишити в черзі, якщо сервери зайняті (якщо черга не повна).

Запит може бути відхилений тільки у випадку, якщо черга повна та всі сервери зайняті.

Множина можливих рішень для даної системи містить значення від 0 до K , де «0» означає не надсилати запит на опрацювання до пристроїв, а « k » - відправити запит на обробку до k -го пристрою.

Стратегією f називатимемо послідовність рішень, поставлених у відповідність кожному стану з множини станів X .

Задача

Мінімізувати середні витрати системи.

Знайти оптимальну стратегію.

Рівняння оптимальності

$$v(x) = \min_{a \in A(x)} b(x, a; v(x)), \quad x \in X,$$

де $b(x, a; v(x))$ - функція Беллмана, яку необхідно мінімізувати.

Оптимальна стратегія:

$$f(x) = \arg \min_{a \in A(x)} b(x, a; v(x)), \quad x \in E,$$

Алгоритм

1. Обчислення середніх витрат системи для заданої стратегії.
1. Пошук нової стратегії, яка би покращила результат.

Програма

- `create_system(N, K, lam, mu, c)`
`get_states()`
- `policy_evaluation()`
`T0(x), Tk(x), M0(x), c(x), first_coef(x), second_coef(x), third_coef(x)`
`subalgorithm()`
`policy_improvement()`

Приклад роботи

- повна місткість системи $N = 4$
- кількість серверів $K = 2$
- інтенсивність вхідного потоку $\lambda = 3$
- інтенсивності роботи серверів $(6, 11)$
- вартості роботи серверів $(3, 3)$

Множина станів $X = \{(0, 0, 0), (0, 0, 1), (0, 1, 0), (0, 1, 1), (1, 0, 0), (1, 0, 1), (1, 1, 0), (1, 1, 1), (2, 0, 0), (2, 0, 1), (2, 1, 0), (2, 1, 1)\}$.

Множина можливих рішень $A = \{0, 1, 2\}$, де 0 – не робити нічого, а 1, 2 – відправляти запит на обробку 1 і 2 серверам відповідно.

Результати

$$g = 0.0615$$

$$f = \{(0, 0, 0): 2, (0, 0, 1): 1, (0, 1, 0): 2, (0, 1, 1): 0, (1, 0, 0): 1, (1, 0, 1): 1, (1, 1, 0): 2, (1, 1, 1): 0, (2, 0, 0): 1, (2, 0, 1): 1, (2, 1, 0): 2, (2, 1, 1): 0\}$$

Дякую за увагу!